

7. Mify pro uhodu pro asotsiatsiiu – analiz faktiv [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/myths_aa_uk.pdf

8. Uhoda pro Asotsiatsiiu mizh YeS ta Ukrainoiu. Korotky posibnyk z Uhody pro Asotsiatsiiu [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки права та управління бізнесом Одеського національного економічного університету

3.04.2018

УДК 657:657.37

Чернега Любов

ПЕРСПЕКТИВИ ОНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

У статті розглядаються останні зміни законодавства в сфері бухгалтерського обліку України та вплив на організацію обліку. Виділені основні відмінності між положеннями, які наводяться у Директиві ЄС, НП(С)БО та МСФЗ. Визначена основна мета імплементації Директиви. Проаналізовані та виділені основні переваги введення Директиви. Охарактеризовано зміни складу фінансової звітності та їх подальший вплив на інформативність даних. Розглянуто нововведену класифікацію підприємств згідно Директиви та зміни у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Досліджено нове поняття «підприємства, що становлять суспільний інтерес» та критерії відповідності даному поняттю. Систематизовано зміни законодавства та визначені основні напрями

подальших досліджень розвитку та удосконалення обліку на підприємствах України.

Ключові слова: МСФЗ, П(С)БО, фінансова звітність, принципи фінансової звітності, бухгалтерський облік, гармонізація.

Чернега Любов

ПЕРСПЕКТИВЫ ОБНОВЛЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ

В статье рассматриваются последние изменения законодательства в сфере бухгалтерского учета Украины и влияние на организацию учета. Выделены основные отличия между положениями, которые наводятся в Директиве ЕС, НП(С)БУ и МСФО. Определена основная цель имплементации Директивы. Проанализированы и выделены основные преимущества введения Директивы. Охарактеризованы изменения состава финансовой отчетности и их последующее влияние на информативность данных. Рассмотрена нововведенная классификация предприятий согласно Директивы и изменений в Законе Украины «Про бухгалтерский учет и финансовую отчетность в Украине». Исследовано новое понятие «предприятия, представляющие общественный интерес» и критерии соответствия данному понятию. Систематизированы изменения законодательства и определены основные направления последующих исследований развития и совершенствования учета на предприятиях Украины.

Ключевые слова: МСФО, П(С)БУ, финансовая отчетность, принципы финансовой отчетности, бухгалтерский учет, гармонизация.

Chernega Liubov

PERSPECTIVES OF UPDATING OF NATIONAL ACCOUNTING AND REPORTING STANDARDS

The recent changes in legislation in the field of accounting in Ukraine and the impact on the organization of accounting are examined. The main differences between the provisions that are imposed in the EU Directive, National accounting standards and IFRS are emphasized. The

main goal of the Directive implementation was determined. The main advantages of introducing the Directive have been analyzed and outlined. The changes in financial statements components and their subsequent influence on the information data are characterized. The new classification of enterprises according to the Directive and amendments to the Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine» is considered. The new concept of «public-interest entities» and the criteria of conformity to this concept are distinguished. The changes in the legislation have been systematized and the main directions of subsequent research of development and improvement of accounting at Ukrainian enterprises have been determined.

Keywords: IFRS, national accounting standards, financial reporting, financial reporting principles, accounting, harmonization.

Постановка проблеми. Дослідження змін методичних і теоретичних аспектів обліку є важливим у сучасних умовах розвитку економіки. Внаслідок міжнародної економічної інтеграції України все більше вітчизняних підприємств переходить до міжнародних стандартів. Перевагами переходу до застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та інтеграції до Європейського Союзу є можливість виходу на міжнародні ринки, розширення співпраці з іноземними контрагентами. Застосування єдиних підходів в організації обліку та формуванні звітної інформації, використання професійного судження щодо визнання, оцінки та розкриття інформації у фінансовій звітності робить підготовлені фінансові звіти більш зрозумілими для іноземних партнерів.

Останніми роками зміни чинного законодавства в Україні у сфері обліку і звітності були спрямовані на наближення до МСФЗ. Водночас останні зміни, внесені в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», запроваджують наближення обліку та звітності до вимог Директиви ЄС 2013/34/ЄС, що відрізняються від МСФЗ. Отже, актуальним є проведення порівняльного аналізу основних характеристик існуючих стандартів, виділення значних, які матимуть вплив на ведення обліку та складання фінансової звітності українськими підприємствами, та формулювання основних напрямів, що будуть оновлені внаслідок змін законодавства у цій сфері.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Гармонізації національних облікових стандартів з вимогами міжнародних

присвячені праці таких науковців, як Бутинець Ф. Ф. [1], Голов С. Ф. [2], Єфімов В. І. [3], Петрук О. М. [4], Слободяник Ю. Б., Тимощенко Ю. М. [5], Швець В. Г. [6] та багатьох інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Розбіжності в особливостях обліку та складання фінансової звітності при виході на міжнародні ринки та взаємодії з членами ЄС формують потребу в розробці та розвитку нормативно-правового забезпечення, впровадженні нових нормативів і правил організації та ведення бухгалтерського обліку.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз останніх змін законодавства в сфері бухгалтерського обліку України та його впливу на організацію обліку та подання звітності українськими підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах глобалізації економіки та асоціації України з ЄС відбувається поступова трансформація стандартів до європейських вимог. Так, згідно з Директивою 2013/34/ЄС від 26 червня 2013 року Європейського Парламенту та Ради про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств, що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради і припиняє дію Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС, відбувається сприйняття її вимог, та перенесення змін положень до національного законодавства, з урахування умов Директиви [7].

Проаналізуємо основні відмінності між положеннями, які наводяться у Директиві, вимогами вітчизняних НП(С)БО та МСФЗ. Дані з дослідження якісних характеристик наведені у таблиці 1. Метою імплементації Директиви є гармонізація законодавчих актів України щодо складання річної фінансової звітності, консолідованої звітності та пов'язаної звітності певних типів підприємств з її положеннями. Завданнями плану імплементації є розроблення та прийняття відповідного законопроекту та нормативно-правових актів України, спрямованих на досягнення цілей Директиви. Гармонізація бухгалтерського обліку та звітності сприяє підвищенню рівня зрозумілості, порівнянності та якості показників серед користувачів.

Основним законом, який визначає правові засади регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні», саме даний закон зазнав змін внаслідок імплементації Директиви [11]. Верховна Рада 05 жовтня 2017 року прийняла Закон №2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень», який набирає чинності з 01.01.2018 року. Так, в законі про зміни з'явилися доповнення до статей, які раніше містили тільки теоретичні аспекти, тлумачення та визначення основних економічних показників.

З 01.01.2018 встановлюється класифікація підприємств за розміром на мікропідприємства, малі, середні та великі. Класифікація доповнена вартісними критеріями, а саме встановлено розмір чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) для кожного виду підприємства згідно з цілями закону, балансову вартість активів. Також розмежування проводиться і за середньою кількістю працівників. Вартісні критерії наведені у таблиці 2.

Присутні відмінності в принципах за МСФЗ та Директиви ЄС. Наприклад, кількість принципів у МСФЗ, в порівнянні з Директивою менша, що може бути негативним аспектом, адже застосування принципів забезпечує більшу ретельність та якість при складанні фінансової звітності. Директивою ЄС було впроваджено ведення управлінського звіту, що є значними змінами при підготовці фінансової звітності, адже звіт міститиме більш детальну інформацію щодо діяльності підприємства, достовірний огляд розвитку, ефективності діяльності та стану підприємства, а також опис основних ризиків і невизначеностей, з якими воно стикається. Огляд повинен містити збалансований і комплексний аналіз розвитку, ефективності діяльності та стану підприємства, з урахуванням його розміру та складності його господарської діяльності. У випадках, коли це необхідно для розуміння розвитку, ефективності діяльності або стану підприємства, аналіз повинен містити фінансові та, у відповідних випадках, нефінансові ключові показники ефективності, що стосуються конкретного напрямку діяльності, включаючи інформацію стосовно природоохоронних і кадрових питань. При наданні аналізу в управлінському звіті у відповідних випадках буде наводитися посилання на суми, відображені у річній фінансовій звітності, а також додаткові пояснення цих сум.

Таблиця 1

Основні характеристики МСФЗ та Директиви 2013/34/ЄС
(систематизовано автором на основі [7-10])

№ з/п	Найменування досліджуваної категорії / характеристик	МСФЗ	Директива 2013/34/ЄС (Майбутні зміни НП(С)БО)
1	2	3	4
1	Категорії підприємств та груп	Малі та середні підприємства (без вартісних критеріїв)	Мікропідприємства, малі, середні та великі підприємства (з вартісними критеріями)
2	Загальні принципи фінансової звітності	Доречність; безперервність; принцип нарахування	Повне висвітлення; автономність; послідовність; безперервність; нарахування; превалювання сутності над формою; єдиний грошовий вимірник; принцип обачності (який застосовний лише до кінця поточного року)
3	Порядок подання фінансової звітності та застосування аудиту	Відсутня інформація про електронну подачу звітності та про аудит	Удосконалення порядку подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі та її оприлюднення разом з аудиторським висновком
4	Відкритість інформації (щодо доступу до фінансової звітності)	Відсутні положення щодо розкриття інформації	Зазначається про відкритий доступ до фінансової звітності за першим зверненням користувачів
5	Консолідована фінансова звітність	Відсутність вартісних критеріїв	Підприємства, що контролюють інші підприємства (крім підприємств, що становлять суспільний інтерес), можуть не подавати консолідованої фінансової звітності, якщо разом із контрольованими підприємствами їхні показники на дату складання річної фінансової звітності не перевищують двох із таких критеріїв: - балансова вартість активів – до 4 мільйонів євро; - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 8 мільйонів євро; - середня кількість працівників – до 50 осіб

Продовж. табл. 1

1	2	3	4
6	Терміни оприлюднення фінансової звітності (разом з аудиторським висновком)	Відсутня інформація	Підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів), публічні акціонерні товариства, суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку та підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення – не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом; великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів та середні підприємства – не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом
7	Управлінський звіт	Не передбачено	Передбачено

Таблиця 2

Зміни статті 2 Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» (систематизовано на основі [11])

Види підприємств для цілей підприємства	Вартісні критерії		Середня кількість працівників
	Балансова вартість активів	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	
Мікропідприємства	до 350 тисяч євро	до 700 тисяч євро	до 10 осіб
Малі підприємства	до 4 мільйонів євро	до 8 мільйонів євро	до 50 осіб
Середні підприємства	до 20 мільйонів євро	до 40 мільйонів євро	до 250 осіб
Великі підприємства	понад 20 мільйонів євро	понад 40 мільйонів євро	понад 250 осіб

Також з 01 січня 2019 року впроваджується таксономія фінансової звітності за міжнародними стандартами в електронному вигляді, що дозволить підвищити рівень прозорості та довіри серед постачальників, покупців та потенційних інвесторів. Встановлення вартісних критеріїв чистого доходу, балансової вартості активів дозволяють збільшити контроль за діяльністю багатьох підприємств.

Для підприємств зі спільною діяльністю було впроваджено обмеження, яке дозволяє не складати консолідованої звітності при дотриманні межі критеріїв, що значно полегшує роботу бухгалтерських служб, але збільшується контроль за показниками діяльності.

З огляду на застосування стандартів вводиться обов'язок для підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами після подання першої фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, що визнається такою у порядку, визначеному міжнародними стандартами.

Значним введенням в Директиві було запровадження публічності інформації, що надасть змогу підвищити прозорість даних підприємств. Підвищення достовірності даних забезпечуватиметься підтвердженням аудиторським звітом. Згідно з Директивою фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, не є конфіденційною інформацією та не належить до інформації з обмеженим доступом. Підприємства будуть зобов'язані надати копію фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних осіб у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», і це має перевагу в порівнянні з МСФЗ. У Директиві запроваджено обов'язкові терміни оприлюднення фінансової звітності. Також в законі про зміни впроваджується розширення сфери застосування міжнародних стандартів фінансової звітності шляхом законодавчого закріплення їх обов'язкового застосування великими підприємствами та підприємствами, які здійснюють видобуток корисних копалин загальнодержавного значення.

Значних змін набув склад фінансової звітності, який подається підприємствами. Вводиться лише три обов'язкових звіти: баланс, звіт про прибутки та збитки та примітки до фінансової звітності. Вважаємо, що дані зміни, з виключенням зі складу звітів звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал, є негативними, адже понизиться рівень інформативності фінансової звітності в розрізі основних надходжень та видатків на підприємстві, руху та динаміки власного капіталу.

У Директиві ЄС було введено нове поняття для України «підприємства, що становлять суспільний інтерес», підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до Закону належать до великих підприємств, повинні створити бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером, до складу якої входить не менше двох осіб. Були змінені вимоги до головного бухгалтера підприємства, що становлять суспільний інтерес, ним може бути призначена особа, яка має повну вищу економічну освіту, стаж роботи у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та оподаткування не менше трьох років, не має непогашеної або незнятої судимості за вчинення злочину проти власності та у сфері господарської діяльності.

Вважаємо, що дані зміни є значними в законодавстві та дозволять підвищити якість при складанні фінансової звітності. Підприємства складатимуть і подаватимуть фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, починаючи з 01 січня 2019 року.

За концептуальною основою фінансової звітності, доходи і витрати вважаються основними елементами, які безпосередньо пов'язані з оцінкою діяльності в звіті про прибутки та збитки [12]. Тому їх структура та динаміка є важливою при аналізі діяльності, а деталізація та групування доходів і витрат на міжнародному рівні дозволить підвищити аналітичність та прозорість даних. Якщо звіти матимуть єдину форму, однакові статті та методика розрахунку, це полегшить сприйняття звітності іноземними партнерами та іншими зацікавленими користувачами.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, дослідження показало, що зміни в законодавстві сприятимуть удосконаленню ведення обліку та складання фінансової звітності відповідно до європейського законодавства, зростатиме рівень прозорості та достовірності показників фінансової звітності

підприємств. Дані обліку стануть більш деталізованими, при застосуванні Директиви ЄС та міжнародних стандартів, що є можливістю для збільшення: інвестиційної привабливості підприємств для потенційних інвесторів, надійності для контрагентів підприємства. Визначені особливості обліку потребують детального вивчення та вдосконалення в перспективі. Останні зміни в законодавстві спрямовані на гармонізацію та вдосконалення обліку та складання фінансової звітності на вітчизняних підприємствах. Багато положень ще не висвітлено в національних стандартах та потребує досліджень науковцями перед введенням в нормативно-правові акти.

Вважаємо, що для розвитку та удосконалення обліку на підприємствах, в умовах інтеграції до ЄС, необхідною є орієнтація на досвід та практику ведення обліку та складання звітності в ЄС, це сприятиме уніфікації обліку в країні та сприятиме розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни в цілому, зокрема, збільшенню доходів підприємств від міжнародних контрактів і гармонізації фінансово-економічних відносин. Для ефективної діяльності підприємств, залученню інвестицій необхідно формувати системи обліку за допомогою нормативно-правового регулювання, адже це забезпечить ефективніший контроль за здійсненням операцій підприємств.

Література

1. Бутинець Ф. Ф. Міжнародний облік чи його гармонізація та стандартизація // Вісник ЖДТУ. – 2003. – № 2 (24). – С. 3-11.
2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія / С. Ф. Голов. – К.: ЦУЛ, 2007. – 522 с.
3. Єфімов В. І. Напрями гармонізації бухгалтерського обліку та звітності в Україні / В. І. Єфімов // Фінанси, облік і аудит. – 2011. – № 18. – С. 278–284.
4. Петрук О. М. Гармонізація національних систем бухгалтерського обліку: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 420с.
5. Слободяник Ю. Б. Особенности и проблемы конвергенции национальных и международных стандартов учета и отчетности в Украине / Ю. Б. Слободяник, Ю. Н. Тимошенко // Международный бухгалтерский учет. – 2012. – № 22 (220). – С. 58-64.

6. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку / В. Г. Швець. – К.: Знання, 2006. – 525 с.

7. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язаних з ними звіти певних типів компаній [Електронний ресурс] // 2013/34/ЄС. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/dyrektyva-2013-34-es>

8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 Подання фінансової звітності (МСБО 1) [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2001_ukr_2016.pdf

9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 Основні засоби (МСБО 16) [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2016_ukr_2016.pdf

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 (МСБО 27) [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2027_ukr_2016.pdf

11. Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень [Електронний ресурс] // 2164-VIII. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.

12. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files.pdf>.

1. Butinets F. F. Mizhnarodniy oblik chi yogo garmonizatsiya ta standartizatsiya // Visnik ZhDTU. – 2003. – # 2 (24). – S. 3-11

2. Golov S. F. Buhgalterskiy oblik v UkraYinI: anallz stanu ta perspektivi rozvitku: Monografiya / S. F. Golov. – K.: TsUL, 2007. – 522 s.

3. EfImov V. I. Napryami garmonizatsiyi buhgalterskogo obliku ta zvitnostI v UkraYinI / V. I. EfImov // FInansi, oblik I audit. – 2011. – # 18. – S. 278–284.

4. Petruk O. M. Garmonizatsiya natsionalnih sistem buhgalterskogo obliku: Monografiya. – Zhitomir: ZhDTU, 2005. – 420 s.

5. Slobodyanik Yu. B. Osobennosti i problemyi konvergentsii natsionalnyih i mezhdunarodnyih standartov ucheta i otchetnosti v Ukraine / Yu. B. Slobodyanik, Yu. N. Timoschenko // Mezhdunarodnyiy buhgalterskiy uch. – 2012. – # 22 (220). – S. 58-64.

6. Shvets V. G. Teoriya buhgalterskogo obliku / V. G. Shvets. – K.: Znannya, 2006. – 525 s.

7. Direktiva 2013/34/ES Evropeyskogo Parlamentu ta Radi pro schorlchnu finansovu zvitnIst, konsolidovanu finansovu zvitnIst ta pov'yazanih z nimi zvitI pevnih tipIv kompaniy [Elektronniy resurs] // 2013/34/ES. – 2013. – Rezhim dostupu do resursu: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/dyrektyva-2013-34-es>

8. Mizhnarodniy standart buhgalterskogo obliku 1 Podannya finansovoYi zvitnostI (MSBO 1) [Elektronniy resurs]. – 2016. – Rezhim dostupu do resursu: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS_01_ukr_2016.pdf.

9. Mizhnarodniy standart buhgalterskogo obliku 16 Osnovni zasobi (MSBO 16) [Elektronniy resurs]. – 2016. – Rezhim dostupu do resursu: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS_16_ukr_2016.pdf.

10. Mizhnarodniy standart buhgalterskogo obliku 27 (MSBO 27) [Elektronniy resurs]. – 2016. – Rezhim dostupu do resursu: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS_27_ukr_2016.pdf.

11. Pro vnesennya zmIn do Zakonu UkraYini "Pro buhgalterskiy oblik ta finansovu zvitnIst v UkraYini" schodo udoskonalennya deyakih polozhen [Elektronniy resurs] // 2164-VIII. – 2017. – Rezhim dostupu do resursu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.

12. Kontseptualna osnova finansovoYi zvitnostI [Elektronniy resurs]. – 2010. – Rezhim dostupu do resursu: <https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files.pdf>.

***Рецензент:** Слободяник Ю. Б., д.е.н., доцент, професор кафедри Одеського національного економічного університету*

21.03.2018